

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА -

ВЕЛИНГРАД

Бул "Съединение" №256, тел: 0359/5-30-35, e-mail:

dragantmanchov@abv.bg,

Утвърдил: .....

Директор: Е. Канлиева

ПРОГРАМА

ЗА ПОДКРЕПА И ОБУЧЕНИЕ НА СЕМЕЙСТВАТА НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ, КОИТО СЕ ОБУЧАВАТ В ЦСОП – ВЕЛИНГРАД

ЗА 2020/2021 ГОДИНА

Програмата е приета на заседание педагогически съвет на с протокол №1 от 2020г.

Увод

Най – верните приятели – родителите.

Най - големите дарители – учителите.

Най - добрите учители – децата.

Майка Тереза

Родителите и професионалистите трябва да работят заедно и да обединят знанията, ресурсите и усилията си, за да са от максимална подкрепа за децата със специални потребности и особено сега, в условията на пандемията на COVID-19.

С влизането в сила на Закон за предучилищно и училищно образование, НПО работата с деца със СОП е на дневен ред. Всяка една учебна институция преобразува дейността си в посока създаване на необходими условия за включване на деца със СОП в съвместен учебен процес и ЦСОП, с определените от Закона функции, е подпомагащо звено в процеса на приобщаващо образование. Полученият опит диктува необходимостта от консолидация на усилия на всички институции и организации, работещи с деца и ученици със СОП и множество увреждане, особено

Не са преодолени всички трудности по пътя на приобщаване: може да се очаква от общеобразователните учители да посрещнат голямото разнообразие от различни нужди на децата със СОП. От друга страна, ресурсните учители не могат да осигурят необходимата подкрепа чрез работа в класната стая с ограничения брой часове, с които разполагат. Нито логопедите могат да осигурят нужната подкрепа чрез извънкласни сесии 2-3 пъти седмично. От родителите не може да се очаква да действат в синхрон с това, което се прави в училището, ако не бъдат запознати с основните положения на процеса приобщаващо образование, за да бъдат възприети като пълноправни членове на екипа от самото начало. Тук ролята на ЦСОП като информационно-консултативен център е много важна. Координиращият екип изпълнява функцията си за привличане на родителите като своите пълноценни членове и особено в

В ЦСОП-Велинград със заповед на директор №355/03.09.2018 е създаден координиращ екип с координатор Т. Маргова в ЦСОП Велинград и Л. Янушева в гр. Ракитово за посрещане на нуждите на децата със СОП в тяхната цялост и взаимосвързаност. В центъра на този екип трябва да бъде семейството и, когато е възможно, самото дете. Родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите за преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, както е определено в наредбата.

и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите за преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, както е определено в наредбата.

Останалите членове на екипа са общеобразователните учители, специалните учители и терапевтите, както и психологите, ерготерапевтите, представители на училищната администрация.

Анализ на ситуацията:

Често връзката между родителите и професионалистите е едностранна: професионалистите имат очакване към родителите да продължават да работят с децата си вкъщи. Някои професионалисти не си дават сметка за трудностите, които срещат родителите при отглеждането на децата си със специални нужди. Често с родителите се влиза в контакт само за да се съобщи нещо притеснително, свързано с поведението или обучението на детето, а когато те се намесят с предложение или съвет, това се счита за нежелана намеса. Образователните професионалисти не могат да посрещнат напълно нуждите на децата със СОП без дългосрочно и последователно сътрудничество с техните родители. Родителите често са най-добрите експерти за своите деца и имат много неща, които да споделят. Има толкова много доказателства за ползата от сътрудничеството с родителите, че то вече се смята за необходимост.

Изводи:

Информацията, която родителите споделят за своите деца е много важна и ценна. Родителите трябва да бъдат включени в процеса на оценка, да идентифицират своите приоритети за децата си, да споделят стратегии и техники, които са ефективни в къщи. Родителите трябва да бъдат активни участници и в сесиите за разрешаване на проблеми, когато такива се появят (вместо просто да им се съобщава за проблемите в очакване да ги разрешат). В Наредбата е определено, че след провеждане на оценяването родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, се запознава с резултатите от него и в зависимост от резултатите, определя дейности от общата и/или от допълнителната подкрепа за личностно развитие, които се предоставят съобразно индивидуалните потребности на детето.

От страна на педагози е необходимо да се помни, че притесненията на родителите са огромни и имат нужда да бъдат изслушани, разбрани и педагозите да са наясно с техните очаквания за децата им. Имат нужда от информация, която може да ги успокои. Учител трябва да поемете ангажимент да разгледа притесненията им и да се опита да се справи с тях, когато това е възможно.

Въпреки че “сътрудничество” и “консултация” често се използват като синоними, разликата е, че “консултацията предполага “експертен” модел: един професионалист споделя експертното си мнение с друг, който работи със съответния ученик. При сътрудничеството, всички професионалисти се считат за експерти и всеки допринася за работата на екипа. Между

учител дава обратна връзка на общеобразователния учител за работещите стратегии и за напредъка и трудностите на детето/ децата.

Важни принципи, които трябва да се спазват при проблеми от страна на родителите и специалния педагог

- Да се познават особеностите на детето и те да се приемат, т.е да не се крие проблемът му;
- Да се търси споделяне на емоциите, чувствата, мислите.
- Да се игнорират поучителните и критични забележки за сметка на поощряваното и подкрепящо поведение;
- Родителите и педагоги поддържат взаимоотношения на доверие и подкрепа ; •
- Задължителен обмен на информация за проблемите и постиженията на детето, да се дават ясни инструкции как да се работи върху , ежедневна писмена връзка за домашни работи от ресурсния учител;
- Да се дава пример с поведението на възрастния.Както родителя така и ресурсният учител да дават пример с речевото, емоционално, когнитивно и социално поведение;
- Да се отделя време за разговори, обяснения и изслушване помежду им, да се създаде спокойна атмосфера.

Основни насоки за подобряване ефективността на екипната работа: Необходимо е:

- да има постоянна връзка, обединеност между различните специалисти;
- да се осъществяват повече срещи и консултации помежду им;
- да се изслушва мнението и на други колеги извън екипа;
- да се решават назряващите проблеми преди настъпване на кризата;
- осигуряване на повече достъпна специализирана литература;
- при нужда самият класен ръководител да събира екипа за разрешаване на актуален проблем;
- поддържане, спазване и следване на правилата не само в училищни условия, но и в ежедневен план;

ГЛАВНА ЦЕЛ: Родителите са активен участник и партньор на Центъра за специална образователна подкрепа в процеса на обучение и реабилитация на децата и учениците

Основни задачи:

- да се изгради по-добро разбиране за работата в екип и значимостта и за приобщаващото образование на деца със СОП.

реализация. Чл. 182. (1) Центърът за специална образователна подкрепа извършва: Т. з. прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците

• Чл. 185. Чл. 185. (1) Центърът за специална образователна подкрепа разработва и/или прилага програми за подкрепа и обучение на семействата на децата и учениците, които се обучават в центъра. Целта на програмите е родителите, представителите на децата или лицата, които полагат грижи за децата, да са активен участник и партньор на центъра за специална образователна подкрепа в процеса на обучение и рехабилитация на децата и учениците.

Методи на работа:

Родителски срещи, беседи, консултации, анкети, посещения, уоркшопове, дискусии, кръгли маси, презентации, тренинги, родителски вечери, родителски четения, организационно-дейностни игри и не на последно място е активно включване на родители в организиране и провеждане на извънкласни дейности.

Дейности:

I. Презентиране на ЦСОП, неговите функциите, дейностите, структурата, управлението, организацията на обучителния процес и на дейността на центровете за специална образователна подкрепа в условията на COVID-19;

1. Статии/медийни изяви за представяне на ролята, функциите и постиженията на ЦСОП- Велинград.

Срок: М. Октомври

Отговорник: ЗДУД

2. Провеждане на родителски срещи по класове за разясняване на дейностите на КЕ и ролята на родителите в тях в условията на COVID-19

Срок: М. Ноември
парапелки

Отг. Ръководители на

3. Провеждане на анонимна анкета /Чек листа за работа с родителите/ за обратна връзка

Срок: М. Януари

Отг. Психолог

4. Участие на родителите в екипни срещи и заседания на КЕ в ЦСОП .

Срок: През годината

Отг. предс. на ЕПЛР

5. Провеждане на кръгла маса за решаване на актуални проблеми.

Срок: Април

Отг. ЗДУД .

6. Провеждане на извънучилищни родителски срещи, кръгли маси за разясняване на основните положения на Наредба за приобщаващо образование и ЗПУО и ролята на ЦСОП и др.

Срок: Март, Април, Май

Отг. ЗДУД, Психолог

II. Запознаване с конкретни начини за подкрепа на самоподготовката на детето или ученика у дома;

1. Беседи, консултации, тренинги с родителите за усвояване на различни техники за подкрепа на самоподготовката на детето или ученика у дома при дистанционната форма на обучение.

- да се изгради по-добро разбиране за работата в екип и значимостта и за приобщаващото образование на деца със СОП.
- Да се сведе до знанието на родителите, че:
  - работата в екип за подкрепа на личностно развитие се отнася до съвместната оценка, разработването на индивидуален образователен план, планирането и извършването на интервенции, мониторинг на напредък;
  - екипът работи съвместно за разрешаването на възникнали проблеми и конфликти, като цели да посрещне нуждите на детето по най-добрия възможен начин.

Очаквани резултати:

- запознаване, информиране и консултиране на родителите с корекционен, терапевтичен и ОВП на неговото дете;
- предлагане на родителите конкретни начини за успешна самоподготовка у дома;
- учител дава препоръки на родителите как да бъдат полезни в подготовката на уроците и домашните упражнения, как да подготвят специални материали за по-доброто разбиране на учебния материал (специални таблици, схеми, чертежи и др.);
- родителите се наಸърчават активно и практически да поддържат формирането у детето полезни умения за самостоятелен живот;
- специалният педагог съдейства на семейството за разширяването на социалните контакти на детето по местоживееще;
- включването на родителите в различни форми на подготовка, като краткосрочни родителски семинари, уикенди и др

Нашата програма е в съответствие със:

Чл.10 от ПРАВИЛНИК ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА:

- запознаване на родителите с организацията на образователния процес и на подкрепата за личностно развитие, както и с конкретни начини за подкрепа на самоподготовката на децата им;
- консултиране на родителите за усвояване на различни похвати на работа и общуване и за подкрепа на социалното включване на децата им, както и за използване на специализирана литература;
- информиране на родителите за използването на различни видове терапия – арттерапия, музикотерапия, кинезитерапия, ерготерапия, сензорна стимулация и други, като част от допълнителната подкрепа на децата им;

1. Беседи, консултации, тренинги с родителите за усвояване на различни техники за подкрепа на самоподготовката на детето или ученика у дома при дистанционната форма на обучение.

Срок: през годината, Според графика на КЕ. Отг. Ръководители на паралелките, Психолог, Логопед, терапевти.

2. Беседи, консултации с конкретни специалисти и присъствие на родители в учебния онлайн - час, други дейности.

Срок: През годината Отг. Педагогически специалисти

III. Усвояване на различни похвати за работа с детето или ученика у дома с цел създаване и развитие у него на полезни умения за самостоятелен и независим живот;

1. Организационно-действенна игра „Запознаване родителите с различните типове родителско поведение“.

Срок: М. Ноември Отг. Психолог

2. Обучение на родителите на елементите на ПЕКС система, МАКАТОН и др. Уоркшоп.

Срок М. Декември Отг. М. Кюлюмова, С.Илинова

3. Търсене на възможността за връзка с родителите на учениците по конкретен случай, с цел консултация.

Срок: През годината Отг. Ръководители на групите

IV. Придобиване на умения за подкрепа на социалното включване на детето или ученика;

1. Провеждане на анкета за проучване нивото на тормоза в училище

Срок: м. Октомври, Май, Юни Отг. Психолог

2. Консултации при логопед

Срок: Според график Отг. Логопед

3. Запознаване на родители с различните видове агресивни прояви

Срок: Януари Отг. Психолог

4. Превенция на зависимостите

Срок: Януари, Март Отг. Психолог

V. Запознаване със специализирана литература, с иновации в областта на специална педагогика за родители, различни материали за работа с детето или ученика; /Беседи, разговори, обучения относно специфичните особености на заболяванията и актуалното състояние на децата/.

• Среща- обучение на тема:“ Специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата с Умерена степен УИ и със синдром на Даун“.

Срок: м. Март 2021г. Отговорник: ЗДУД, логопед

• Среща- обучение на тема:“ Хиперактивност с дефицит на вниманието“.

- Среща- обучение на тема: „Специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата с глухонемота“.

Срок: м. Ноември 2020
психолог

Отговорник: Логопед,

- Среща- обучение на тема: „Специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата с ДЦП“.

Срок М. Декември

Отг. Психолог

- Създаване на Родителски кът в училище с актуална и полезна за родителите информация

Срок: М. Ноември

Отг. ЗДУД

- Подреждане на библиотечен кът за родителите.

Срок: М. Януари

Отг. ЗДУД

- Осигурен постоянен достъп до необходима информация чрез ИКТ в интернет източниците.

Срок: През годината

Отг.ЗДУД, Н. Мешков

VI. Други теми, полезни за родителите по техния избор и предложения.

- Срещи и консултации с различни специалисти.

Срок: През годината

Отг.Ръковод на парал., психолог, логопед